

תרגיל 7

1. הוכח:

א. תת מרחב של B_1 הוא B_1 .

ב. תת מרחב של T_3 הוא T_3 .

פתרון:

1.א. יהי X מרחב שהוא B_1 ו $Y \subseteq X$. יהי $y \in Y$. בפרט, $y \in X$, ולכן קיים בסיס בן מניה לסביבות של y , $\{O_n\}_{n \in \mathbb{N}}$. נטען כי $\{O_n \cap Y\}$ הוא בסיס לסביבות של y ב Y . הוכחה: תהי $N \subseteq Y$ סביבה של y . כלומר, קיימת $U \subseteq N$ פתוחה. U פתוחה ב $Y \Leftarrow U = U' \cap Y$ כך ש $U' = U \cup (U' \setminus Y)$. $U' \cap Y = U \cap Y = U$ וכן $y \in U' \Leftarrow y \in U$ קיים כך ש $O_n \subseteq U'$. אזי, $O_n \cap Y \subseteq U' \cap Y = U \subseteq N$. כמו כן, ברור שלכל n , $O_n \cap Y$ הוא בעצמו סביבה של y ב Y כי הוא מכיל את y ופתוח ב Y מהגדרה. לכן, האוסף הזה הוא בסיס לסביבות של y .
 קיבלנו שלכל $y \in Y$ יש בסיס בן מניה $Y \Leftarrow$ הוא מרחב B_1 .
 ב. יהי X מרחב T_3 ו $Y \subseteq X$. יהיו $A \subseteq Y$ קבוצה סגורה ב Y (בטופולוגית תת המרחב) ו $a \in Y, a \notin A$.

A סגורה ב $Y \Leftarrow$ קיימת B סגורה ב X כך ש $A = B \cap Y$.

$a \in A \Leftarrow a \in B$ וגם $a \in Y$, אחרת, $a \notin B$.

X מרחב T_3 ולכן קיימות $U, B \subseteq V$ קבוצות פתוחות כך ש $U \cap V = \emptyset$.

נקח $U' = U \cap Y, V' = V \cap Y$ להיות הסביבות המפרידות.

ברור ש $U' \cap V' = \emptyset$ וכן ש $a \in U', A \subseteq V'$.

לכן Y הוא מרחב T_3 .

2. תהי X קבוצה לא בת מניה. הוכח: (X, τ_{coc}) היא לא B_1 כאשר

$$\tau_{coc} = \{O \subseteq X \mid |O^c| \leq \aleph_0\}$$

פתרון:

יהי $x \in X$. נניח שיש בסיס בן מניה לסביבות של x . נסמנו $\{O_n\}_{n \in \mathbb{N}}$. כל O_n מכיל קבוצה פתוחה \Leftarrow המשלים שלו מוכל בקבוצה בת מניה \Leftarrow המשלים הוא בן מניה. (לכן, כל O_n פתוח).

$$\text{לכל } n, |O_n^c| \leq \aleph_0$$

$$|\cup O_n^c| \leq \aleph_0 \cdot \aleph_0 = \aleph_0$$

X אינו בן מניה, לכן יש $y \in X$ כך ש $y \notin \cup O_n^c$. הקבוצה $\{y\}^c$ היא סביבה של x אבל לא מכילה אף אחת מהקבוצות הבסיסיות. אחרת, יש n כך $\{y\} \subseteq O_n^c \Leftarrow y \in O_n^c \Leftarrow y \in \cup O_n^c$. סתירה. $O_n \subseteq \{y\}^c$.

לכן אין ל x בסיס בן מניה $\Leftarrow X$ אינו B_1 .

3. א. יהי X מרחב טופולוגי. הוכח: X רגולרי אם"ם כל קבוצה סגורה ב- X שווה לחיתוך כל הסביבות הסגורות שלה.
 ב. יהי X מרחב T_3 ו- $A, B \subseteq X$ תת קבוצות סגורות זרות, כך שלפחות אחת מהן סופית, אז יש להן סביבות מפרידות.
 פתרון:

א. \Leftarrow נניח ש- X רגולרי. תהי $A \subseteq X$ קבוצה סגורה. ברור ש- A מוכלת בכל הסביבות הסגורות שלה.

תהי $a \notin A$. יש $a \in U, A \subseteq V$ פתוחות כך ש- $U \cap V = \emptyset$. אז, $a \in U \subseteq V^c$ ו- $V \subseteq U^c$ היא סביבה סגורה של a לא נמצאת בה. לכן, a לא שייכת לחיתוך הסביבות הסגורות של A . הדבר נכון לכל $a \notin A$, ולכן A שווה לחיתוך הסביבות הסגורות שלה.

\Rightarrow תהי $a \notin A$. מכיוון ש- A שווה לחיתוך כל הסביבות הסגורות שלה, קיימת סביבה סגורה V של A כך ש- $a \notin V$. כלומר, $A \subseteq U \subseteq V$ עבור U פתוחה ו- V סגורה, ו- $a \in V^c$. אז, V^c פתוחה ו- $U \cap V^c = \emptyset$.

מצאנו סביבות מפרידות a ו- A . מסקנה: X הוא מרחב רגולרי.
 ב. יהי X מרחב T_3 ו- A, B שתי קבוצות סגורות זרות ב- X . נניח בה"כ ש- A סופית.
 $A = \{a_1, \dots, a_n\}$
 לכל $i, a_i \notin B$, ולכן קיימות $a_i \in U_i, B \subseteq V_i$ קבוצות פתוחות זרות.
 נקח $U = \cup U_i, V = \cap V_i$. הן פתוחות כאיחוד של קבוצות פתוחות, וחיתוך סופי של קבוצות פתוחות. כמו כן, $A \subseteq U, B \subseteq V$.
 שימו לב ש- $U \cap V = \emptyset$.
 כלומר, U ו- V הן הסביבות המפרידות.

4. הגדרה: קבוצה נקראת G_δ אם היא חיתוך בן מניה של קבוצות פתוחות.
 א. הוכח: אם X הוא T_1 ו- B_1 אז כל נקודון $\{x\} \subseteq X$ הוא G_δ .
 ב. הוכח: שתי התכונות הכרחיות. כלומר, אם נוריד את אחת התכונות, הטענה לא בהכרח תהיה נכונה.
 פתרון:

א. יהי $x \in X$. מכיוון ש- B_1 , יש לו בסיס בן מניה, נסמנו $\{O_n\}_{n \in \mathbb{N}}$. כל בסיסה של x מכילה קבוצה פתוחה סביב x , נסמן $x \in U_n \subseteq O_n$. נוכיח ש- $\{x\} = \cap U_n$.
 ברור ש- $\{x\} \subseteq \cap U_n$.

יהי $y \neq x$. מכיוון ש- X מרחב T_1 קיימת קבוצה פתוחה V של x כך ש- $y \notin V$.
 V מכילה קבוצה מהבסיס. כלומר קיים n כך ש- $U_n \subseteq V$. לכן $y \notin U_n$.
 $\cap U_n = \{x\} \Leftarrow y \notin \cap U_n \Leftarrow$

ב. ניתן דוגמא למרחב שהוא B_1 ולא T_1 ולא מקיים את התכונה:
 נגדיר על \mathbb{R} את הטופולוגיה הבאה: הקבוצות הפתוחות הן הקבוצות מהצורה: (r, ∞) לכל $r \in \mathbb{R}$. המרחב הוא B_1 כי לכל איבר יש בסיס בגודל 1. לכל $r \in \mathbb{R}$, כל קבוצה פתוחה סביב r מכילה את הקבוצה הפתוחה (r, ∞) . היא לא B_1 כי אם $x < y$ אז כל קבוצה פתוחה $x \in U$ מקיימת שגם $y \in U$.

אף נקודון הוא לא G_δ , כי אם $x \in \cap O_n$ עבור O_n פתוחות, אזי כל קבוצה מכילה גם את כל הקטע $[x, \infty)$, ולכן $[x, \infty) \subseteq \cap O_n$. כלומר $\{x\} \neq \cap O_n$.
 כעת ניתן דוגמא למרחב שהוא T_1 ולא B_1 ולא מקיים את התכונה.
 נקח את הטופולוגיה הקוסופית על קבוצה X שהיא לא בת מניה.
 בראינו בכיתה שמרחב זו הוא T_1 ולא B_1 .

יהי נקודון $\{x\}$. אם $\{x\} = \cap O_n$ אז $\{x\} = \cup O_n^c - X$ איחוד בן מניה של קבוצות סופיות שהוא קבוצה סופית. סתירה.

5. א. תנו דוגמא למרחב שהוא T_2 אבל לא T_3 (רמז: היעזרו בתרגילי הבית הקודמים)
 ב. אם $\tau \subseteq \sigma$ שתי טופולוגיות על X , אז לכל $i \in \{0, 1, 2\}$ אם (X, τ) היא T_i אז גם (X, σ) היא T_i . הטענה לא נכונה לגבי T_3 .
 פתרון:

א. בתרגיל 4 שאלה 6 א' הגדרנו את הטופולוגיה הבאה על \mathbb{R} :
 $S = \{\frac{1}{n}\}_{n \in \mathbb{N}}$. הקבוצות הסגורות הן קבוצות מהצורה $C \cup T$ עבור $C \subseteq S$ ו- T סגורה בטופולוגיה האוקלידית על \mathbb{R} .
 קל לראות שהיא יותר חזקה (מכילה את) מהטופולוגיה האוקלידית על \mathbb{R} . לכן, לפי סעיף ב' זה אומר שהיא T_2 . נוכיח שהיא לא T_3 .
 הקבוצה S סגורה בטופולוגיה הזאת. נראה שלא ניתן להפריד אותה מהנקודה 0. ובכן, אם $O \supseteq S$ פתוחה, אז המשלים שלה סגור וזר ל- S , כלומר, הוא סגור בטופולוגיה האוקלידית על \mathbb{R} , ולכן O פתוחה בטופולוגיה האוקלידית.
 תהי $U \in \tau$ קבוצה פתוחה.

נשים לב שכל קבוצה פתוחה בטופולוגיה היא מהצורה $C \cap T$ עבור $C \subseteq S^c$ ו- T פתוחה בטופולוגיה האוקלידית.

אז גם U הוא מהצורה הזאת. $U = C \cap T$ כנ"ל.
 $0 \in T \iff T \cap S \neq \emptyset$ ו- $O \cap T$ הן קבוצות פתוחות בטופולוגיה האוקלידית שחיתוכן לא ריק, לכן החיתוך שלהן פתוח בטופולוגיה האוקלידית ולא ריק $\iff |T \cap O| \neq \emptyset$. (כי קבוצה פתוחה בטופולוגיה האוקלידית בהכרח מכילה קטע).
 אם $O \cap U = \emptyset$ אז $O \cap T \cap O = \emptyset$. כלומר, $C \cap T \cap O = \emptyset$. בסתירה לכך ש

$|T \cap O| = |\{\frac{1}{n}\}_{n \in \mathbb{N}}| = \aleph_0$ ואילו $|S| = |\{\frac{1}{n}\}_{n \in \mathbb{N}}| = \aleph_0$.

ב. נוכיח עבור T_2 ההוכחות ל- T_0 ו- T_1 זהות.
 יהיו $x \neq y \in X$. בגלל ש- (X, τ) היא T_2 זה אומר שיש $U, V \in \tau$ כך ש- $x \in U, y \in V$ וכן $U \cap V = \emptyset$.

לכן $\tau \subseteq \sigma$ ומצאנו סביבות מפרידות ל- x, y לפי הטופולוגיה σ . לכן (X, σ) היא T_2 .

הטופולוגיה מסעיף א' היא יותר חזקה מהטופולוגיה האוקלידית על \mathbb{R} שהיא T_3 , אולם כמו שראינו בסעיף א' הטופולוגיה הזאת היא לא T_3 .

6. א. תנו דוגמא לשני מרחבים X, Y כך ש- X הומיאומרפי לתת מרחב של Y , הומיאומרפי לתת מרחב של X , אבל Y לא הומיאומרפי ל- X .
 ב. הוכיחו: שלמות היא לא תכונה טופולוגית. כלומר, אינה נשמרת תחת הומיאומורפיזם.

פתרון:

א. נקח $X = \mathbb{R}$ ו- $Y = [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$ עם טופולוגית תת המרחב. ברור ש- Y הומיאומורפי לתת מרחב של X הוא הומיאומורפי לעצמו.

כמו כן, \mathbb{R} הומיאומורפי ל- $[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$, באמצעות הפונקציה $f(x) = \tan x$ אשר היא וההופכת שלה רציפות.

אולם, $\mathbb{R} \not\cong [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$, למשל כי ב- \mathbb{R} כל נקודה שנוציא נקבל מרחב לא קשיר. ואילו

ב- $[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$, אם נוציא נקודת קצה עדיין נשאר עם מרחב קשיר.

ב. כמו שראינו \mathbb{R} הומיאומורפי ל $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$. כידוע \mathbb{R} שלם, ו $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ לא.

7. הוכיחו/הפריכו:

$$(1, 2) \cup (3, 4) \cong (5, 7) \cup \{0\}$$

הפרכה: למרחב $(5, 7) \cup \{0\}$ יש נקודה (0) שאם נוריד אותה נקבל מרחב קשיר. אולם, במרחב $(1, 2) \cup (3, 4)$, לכל נקודה שנוריד, נקבל מרחב לא קשיר.